

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Fe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za en mesec 1 gid. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 82.

V Ljubljani, v torek 11. aprila 1893.

Letnik XXI.

Blejsko jezero.

Gledé „popravka“ gosp. A. Muhra, graščaka na Bledu, ki smo ga morali priobčiti v štev. 78 z dne 6. aprila t. l., prejeli smo sledeči dopis:

V svojem „popravku“ trdi g. Muhr, da ni pripisal skoro vsem Blejcem dopisov s priloženo izjavo gledé jezera, vsled katere imajo pripoznati dotičniki, da je jezero Muhrova neomejena in prosta last ter da njihovim posestvom ne pristuje nikakoršna služnost na jezeru, da je tedaj od njegovega privoljenja odvisno, da li smejo posestniki imeti svoje ladije na jezeru in voziti po njem; — on dalje trdi, da noče nikomur nobene pravice kratiti in da nikakor ni res, da hoče sam s svojimi ladjami ljudi, bodisi romarje do otoka k Materi Božji, ali pa za veselje vozeče se po vodi prevažati ter dohodke in dobiček izključljivo v svoj žep spravljati.

Dalje trdi, da tistim seljanom, ki so s svojimi predniki ljudi, bodisi romarje ali za veselje vozeče se, do sedaj po jezeru prevažali, niti prevažanja, niti dohodka in dobička iz njega ne brani in tudi ne misli braniti, ker jim pridobljenih pravic ne sme in ne more jemati.

Na vse zadnje trdi g. Muhr, da ni res, da bo jezersko obal nadzoroval po svojih ogleduhih, kateri bodo preganjali, rubili in kaznovali uboge ladjarje, ako bodo s svojimi čolnici brez plačane najemščine po jezeru vozili.

Izjaviti moram, da so g. Muhra trditve neresnične. Kajti ne samo od nekaterih posestnikov vil in hôtelov zahteval je ono izjavo, katera bi zaključila za vekomaj Bleško jezero onim, ki jo podpisujejo, marveč tudi od tistih „seljanov“, katerim on sam pripozna pravico proste vožnje po je-

zeru. Poslal je namreč občinskemu uradu na Bledu sledečo izjavo s prošnjo, da bi mu občinski urad poskrbel podpise teh seljanov.

„Bled, dne 4. decembra 1892.

Gospodu Adolfu Muhru, grajščaku na Bledu.

Vi dovolili ste nam, in sicer:

Uršuli Pem na Mlinem 1 ladijo-plitvico; Blažu Janu in Janezu Vidicu na Mlinem 1 ladijo-plitvico; Janezu Zupanu in Janezu Paslerju na Mlinem 1 ladijo-plitvico; Alojziju Žeroveu in Simonu Kocijančiču na Mlinem 1 ladijo-plitvico; Josipu Kocijančiču na Mlinem 1 ladijo-plitvico; Antonu Zupanu in Janezu Muleju na Mlinem 1 ladijo-plitvico; Janezu Kunčiču na Mlinem 1 ladijo-plitvico; Josipu Dešmanu na Mlinem 1 ladijo-plitvico; Lizi Piber in Jožefu Slamniku na Mlinem 1 ladijo-plitvico; Jeri Klinar in Janezu Žeroveu na Mlinem 1 ladijo-plitvico; Heleni Mangole na Mlinem 1 ladijo-plitvico; Francetu Vovku na Mlinem 1 ladijo-plitvico; cerkvi na otoku (gospod dekan Razboršek) 2 plitvici spraviti v jezero, ki je Vaša last in v Vaši posesti, in voziti po jezeru s temi plitvicami.

To dovoljenje velja za-me in za moje domačine, nadalje za romarje in za vse, ki se udeležé kake slavnosti na jezeru, kakor tudi za vse na Bled prihajajoče tujce.

Kot najemščino je plačevati nam podpisanim, in sicer vsakemu od svoje, oziroma sosesnikom, od skupne plitvice vsako leto 1. julija za jedno leto v naprej 5 kr. od plitvice.

Vi, kakor tudi vsakdo izmed nas, opravičen je, da stem sklenemo najemno, oziroma zakupno pogodbo na pol leta odpove. S prenehanjem zakupnega razmerja preneha tudi pravica dotičnika, voziti s svojo plitvico po Bleškem jezeru ter bise na-

daljevanje vožnje smatralo kot motenje Vaše mirne posesti tega jezera.

Potrujé Vam ta, med Vami in nami pravoveljavno sklenjeni dogovor, beležimo spoštovanjem . . .

Seveda občinski urad gospodu Muhru ni storil tega veselja in izjava je ostala nepodpisana v predalih občinskega urada, seljani pa čakajo z mirno vestjo tožbe.

Iz te izjave vidno je, da hoče žid Muhr prepušiti seljanom in cerkvi Materi Božje na otoku pravico vožnje po jezeru le proti plačani najemščini in proti polletni napovedi najemne pogodbe.

Res je torej, da hoče g. Muhr uničiti dose-danjo prostost bleškega jezera v namen, da bi njemu služilo, da sam vleče iz njega dohodke, kakor iz obrtnega podjetja.

Ni pa res, kakor pravi on v popravku, da noče sam s prevažanjem po jezeru dohodkov in dobička izključljivo spravljati v svoj žep, kajti razven njega, gori omenjenih seljanov in posestnikov vil in hôtelov nima nihče na jezeru ladij.

Če se torej poslednji z gosp. Muhrom gledé vožnje po jezeru poravnati ne morejo, ostane on edini in izključljivi prevoznik na bleškem jezeru — „za romarje do otoka k Materi Božji, ali pa za one, ki se za kratek čas vozijo po jezeru.“

To bo gotovo veliko veselje — v Izraelu!

„Narodova“ petindvajsetletnica.

V.

Kaj po gostem se sliši trditev, da je vsega našega razpora kriv dr. Mahnič in pa njegov „Rimski Katolik“. To tudi mnogi ljudje, kateri vseh dogodkov niso z vso pazljivostjo zasledovali, verjamejo.

LISTEK

III. Roparji o pravem času!

„Sest pripovestij“, srbski napisal Lazar Lazarevič, poslovenil Ivan Novoselo.

Jahal sem sam z biričem.

Bil je jeden onih duij, ko si pripravljem, da bi se skregal z onim, ki je po zimi govoril, kako mu je vedne ljubše tudi najtoplejše leto od najblažje zime. —

Solnce pripeka — kar možgani bi zavreli! Iz žita trepeče nekaj prozornega in dviga se v zrak. Listje na drevju se je pobesilo in se kaže, kakor bolnik v vročini, kedar prosi za kupco vode. Živina zdihuje na trati pod kakim osamelim jablanom. Ptice ni nobene niti za lek. Zdi se mi, da je cela priroda klaverna, omamljena, zdeha se ji, in ona dihti.

V glavi, v možganih nekaka puščava — Sahara. Krivo ti je in težko, da še moraš dihati. Mislil sem, da ne pridem živ v vas.

Ali ko sem enkrat prišel, tedaj sem — kakor oni sladkosnedež, kateri noče koj zajeti z žlico, ampak najprej natrosi soli in popra — tako sem tudi jaz dražil svojo željo po počitku. Hotel sem, da se mi niti z jedno mislijo posel ne ovira, in hotel sem, da izvršim, kar sem imel, vedno misleč, kako si bodem potem v seneci počil in noč prespal.

Kdor ni nikdar celi dan omagoval od vročine in prenočil v vasi, ta ne vé, kaj je vzivanje.

A jaz nisem niti sanjal, da mi je sojeno, da ne bodem celo noč očesa zatisnil.

Da vidite!

Krčma je bila stara, na pol zrušena, grda, nizka, zamazana hiša, v kateri je jedna soba „za gospode slikana“, tako, da te z nenavadno upornostjo spominja na mrtvaško krsto; a smrdi po ribah in žganju.

Morete si misliti, s kakim veseljem sem sprejel Ugričičevo ponudbo, da prenočim pri njem.

Pa še kako me je sprejel! Istega dne se mu je ravno sinovec povrnil od vojakov — odslužil je! Hiša je velika, ljudje bogati, veseli; lepo so me pogostili. Od vsega mi je najbolj všeč bilo gledati Ugričičino sinovico. Zdrava, čvrsta je, in krepko stopa na zemljo, kadar hodi.

Večerjali smo pod orehom. Ona nam je stregla cel večer, ali niti besedice ni spregovorila.

Potem so me peljali v hišo, katera ima v sredini jeden oddelek, kjer ogenj gori, a na obeh straneh po jedno sobico. Sobica na desno stran bila je odločena za mene. V njej je postelj iz desk. Na njej je ravno pokošeno seno, a po senu je razgrnjena plahta in dva zglavnika. Poleg postelje priprost stolčič, a poleg okenca klop. Na zidu visi turška sablja na starih jermenih in dve pištoli na kremen. — To je vse!

Zapovem tudi biriču, naj gre spat. Obesim samokres na ogeľ od postelje. Slečem se, odprem oknice, zažgem smodko, ugasnem svečo ter se stegnem truden na postelj. Tako mi je nekako ugodno bilo!

Skozi okno pihlja vetrič in oživlja me. Pod menoj diši seno po nekaki idilski vonjavi. Od zunaj čujem, kako konj grize seno iz voza, in kako zdaj pa zdaj zahrže in se mu stresejo nozdrve. Tudi vrata od kleti vedno bolj redko škripljejo. Ščurek čvrči — vse drugo spi.

A jaz ne morem zaspati.

Niso me morile težke brige, in prijetno mi je bilo misliti, naj si je bilo vedno bolj kesno in kesno. Tu pa tam mi je na pamet prihajala Stana. Milo mi je bilo predstavljati si njeno sliko.

Malo po malo postajajo slike vedno bolj smešane in nejasne. Že vidim kočijaža, Trifuna, kako je zajahal ogrado in kako razteže nekako kravjo kožo. Za vratom me nekaj ugodno segeče; okrenem se in zagledam Stana smeje se, a v roki drži pšenični klas. V tem hipu prileti kolo od voza pa ravno meni prek stopala! Jaz se zganem, vdarim z glavo po postelji, in spanje je bilo z Bogom.

Nočem našigati sveče, a mislim, da bode kmalu polnoči.

Čul sem, kako so se odprla hišna vrata in potem nekako šepetanje. Skozi špranjo mojih vrat se je videlo, da v kuhinji še ogenj gori.

(Dalje sledi.)

V današnjem času dnevnega časopisja mnogi ljudje nimajo posebno krepkega spomina. Od dné do dné vse pozabijo. Drugače si tudi ne moremo misliti, kako da jim ne začne presedati medoslednost liberalnih časopisov.

Seveda, politični dogodki podé se tako hitro drug za drugim, da jim navadni človek, ki se po poklicu ne peča s politikom in ima mnogobrojne druge posle, ne more prav slediti. Da se pa gori omenjeno napačno mnenje popravi, moramo nekoliko pojasniti zgodovino našega najnovejšega razpora.

Po državnozbornih volitvah leta 1885 je bila nastala nekaka tihota v slovenskem taboru. Narodni prepir je bil prenehal, radikali in elastikarji so si nekako prijazno podajali roke. „Slovenski Narod“ je precéj spravljivo pisal. Ta spravljiva pisava je pa bila bajé posledica nekkih prememb v „Narodni Tiskarni“. Vsled bolezni dr. Zarnika je bil postal predsednik dr. Vošnjak. Kako je bil dobil predsedstvo, ne vémo, ali sodimo, da je bil pravilno voljen, kakor vsak drugi predsednik.

Ta spravljiva „Narodova“ pisava pa posebno dvema gospodoma ni ugajala. Poslužila sta se, „Narod“ spraviti v drugi tir, zopet osebe bolehnega dr. Zarnika. Začela se je razširjati novica, da je g. dr. Vošnjak si nekako nepravilno prisvojil predsedstvo „Narodne Tiskarne“. Njemu za hrbtom se je začela neka agitacija proti njemu in za dr. Zarnika, ali prav za prav le za gg. Hribarja in dr. Tavčarja. Začel se je bil nekak divji lov na delnice „Narodne Tiskarne“. Posledica te agitacije je bila, da je dr. Zarnik bil zopet voljen predsednikom, gosp. Hribar podpredsednikom „Narodne Tiskarne“, dr. Tavčar, ki poprej ni bil v odboru tega zavoda, je prišel v odbor, in dr. Vošnjak se je pa odborništvo odpovedal, ker so se prezirale zasluge, katere je on imel za osnovo „Slovenskega Naroda“ in pa za „Narodno Tiskarno“ samo.

Mi nimamo povoda se ogrevati za gosp. dr. Vošnjaka, kajti mož je zopet v „Narodovem“ taboru, kakor razvidimo iz „Narodove“ slavnostne številke, kjer je tudi on prišel s člankom na dan, ali vidno je, da gospodje, ki imajo sedaj veliko besedo pri naprednjaški stranki, tedaj niso imeli posebno velikega ozira pred njegovo sivo brado, dasi se je pozneje v „Narodu“ mnogo pisalo o domoljubih osivelih v narodni borbi.

Novi odbor je izvolil dva odseka, in za nas je važen le odsek za nadzorovanje „Slovenskega Naroda“. Kakor smo tedaj izporočil „Slov. Naroda“ samega posneli, so v ta odsek bili voljeni dr. Valentin Zarnik, dr. Ivan Tavčar in pa Ivan Hribar. Ti trije možje so torej tudi odgovorni za to, kar je „Narod“ potem počenjal, ali prav za prav le poslednja dva. Dr. Zarnik je tedaj že močno bolehal in ne more se mu zameriti, če morda prevzete dolžnosti ni povsem izpolnjeval.

Kmalu na to so začeli iz Rusije prihajati v „Narodu“ neki dopisi. S prva so bili tisti dopisi jako nedolžni, dve pismi iz Rusije gospoda Krutorogova sta še nam jako ugajali. Kdo je bil pa Krutorogov, nam ni znano in je tudi le postranska stvar. Le toliko vémo, da je sem ter tja, kakor pravi liberalce, svoje prepričanje menjal. Kmalu od začetka je mej drugim pisal o Katkovu, da je mož, ki vse stori za denar, pozneje je pa tega kot najčistejšega in najnesebičnejšega rodoljuba nam naslikal.

Po vsebini so ti dopisi pač bili vedno slabši, kmalu smo o ruskih razmerah kaj malo izvedeli iz njih, ali njih tendenca je pa skozi in skozi postala sovražna Avstriji in katoliški cerkvi, in mnogi premišljenejši politiki so začeli z glavo zmajevati. Ker se je v teh dopisih začela delati javna propaganda za pravoslavje, je seveda proti njim od katoliške strani moral nastati odločen odpor. Ti dopisi so tako postali povod našemu najnovejšemu razporu. Da je odbor „Narodne Tiskarne“, ali rečemo dotični nadzorovalni odsek pravočasno storil vse potrebno, da se ti dopisi, ki so žalili pravi katoliški in avstrijski čut, ustavijo, bi danes prepira ne imeli. Tukaj pa moramo omeniti, da ne gre le za kak posamezen članek, ki je kako po nesreči prišel v list, kakor trdi gospod Podgornik v slavnostni številki, temveč tukaj gre sploh za tendenco in duh, ki je prešinjal one dopise.

Mi smo „Slovenski Narod“ tedaj tudi večkrat opomnili na duh teh dopisov, tako da se nadzorovalci „Slov. Naroda“ ne morejo izgovarjati, da neso za to vedeli. Naposled je bila mera prena-

polnjena. V višjih krogih vzbudili so ti dopisi nevoljo in sam vladar je grajal tako pisavo.

Kaj se je potem zgodilo, je še gotovo znano večini naših čitateljev. Zaradi tega tukaj ne bomo to obširno razpravljali. Le toliko rečemo, da možem, ki se toliko sklicujejo na svojo odločnost, je nakrat srce zlezlo v hlače. Upravni odbor ni poklical, kakor bi bil moral, na odgovornost dr. Ivana Tavčarja in Ivana Hribarja, kako sta opravljala svojo nadzorovalno dolžnost, temveč je zvrnil le vso odgovornost na odgovornega vrednika, pokojnega Ivana Železnikarja.

Vsak misleč človek bi pač spoznal, da bi bil odbor „Narodne Tiskarne“ pač imel toliko moči in avtoritete, da bi bil ustavil te dopise, da je za to le resno voljo imel. „Narod“ je bil priobčil neko izjavo, v kateri se upravni odbor opira in sklical se je bil občni zbor „Narodne Tiskarne“.

Predno se je zbor sešel, se je še nekaj zgodilo. Gospod Hribar je odložil odborništvo tiskarne, in kakor je sam objavil, na željo banke „Slavije“ v Pragi. To je pač malo možko. Kakor je iz vsega razvidno, je bil on jeden tistih, ki so imeli v tej stvari največjo odgovornost, in počakati bi bil moral, da to zadevo zagovarja pred občnim zborom. Gospodje v Pragi bi gotovo tudi bili spoznali, da je njegova dolžnost, da ostane v odboru do občnega zbora. Ako je pa gospod Hribar tako odvisen od zavoda, pri katerem je v službi, potem je pa resno vprašanje, če ima potrebno neodvisnost za ljubljansko mestno svetništvo in deželno poslanstvo. Kako more volilce zastopati mož, kateremu morejo v tacihi političnih stvareh kar zapovedovati njegovi predstojniki.

Rado se duhovnikom očita, da nima potrebné neodvisnosti za politično delovanje, ali vendar bi zastoj pri njih iskali take odvisnosti, kakor jo tukaj vidimo v radikalnem taboru.

Občni zbor se je potem precej mirno vršil, ko se poprej mej tako imenovano zmerno stranko in radikali v tej stvari vršila neka pogajanja. Gospodu Železnikarju so vzeli odgovorno vredništvo in nastavili nekak nov nadzorovalen odbor 8 mož, v katerem so bili tudi štirje pristaši zmerne stranke. Ta odbor pa ni pokazal potrebne odločnosti. „Narod“ jo je kmalu zašel na prejšnjo pot, dasi seveda svoje barve ni več upal si tako pokazati. Zaradi tega se pa tudi razpor ni več dal poravnati.

Katoliška duhovščina pa ni smela mirno gledati, kako se razvija seme, katero je zasejal „Narod“ in ga še sedaj seje, pri čemer mu pa posebno pomaga še „Slovanski Svet“.

In v tem času je dr. Mahnič osnoval list „Rimski Katolik“, ki se odlikuje po svoji temeljiti in odločni pisavi. Čitatelji, sedaj razvidijo, da začetka našemu najnovejšemu razporu ni iskati v „Rimskem Katoliku“, ki se je osnoval le v obrambo, temveč v „Slovenskem Narodu“, in da gospodje, ki so odgovorni za to, da se je zasejal ta prepir, sedé v naprednjaškem taboru.

Take so stvari v resnici, brez vsacega zavijanja. Začetek našega najnovejšega razpora začena se tako rekoč z dnem, ko sta dr. Tavčar in Hribar dobila odločilno besedo pri „Narodu“, kajti mnogo vzrokov imamo, misliti, da bi „Narod“ ne bil zašel na taka pota, da bi tedaj njegovo vodstvo ne bilo vzeto iz rok zmernih mož.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. aprila.

Razpor mej namestnikom in praškim mestnim zastopom hočejo na vsak način Mladočehi uporabiti proti Staročehom. Mladočehi stvar pri vsaki priliki zopet sprožijo, in le jedino z namenom, da staročeske mestne odbornike očrniijo, češ, niso dovolj odločni. Podlipny je v zadnji seji mestnega zbora očital županu, da ni tako odločen, kakor so bili njegovi predniki. Bil bi moral kar odstopiti, ko je namestnik se tako malo oziral nanj in na mestni svet. Očividno je, da bi Mladočehi radi pritirali do razpusta mestnega zastopa, ker se nadejajo, da zmagajo pri novih volitvah. Sedaj Mladočehi pač govoré, da bi bili pri novih volitvah voljeni vsi sedanji odborniki, ali ko bi prišlo do volitev, postavili bi takoj svoje kandidate. Pri volitvah bi pa gotovo posebno naglašali, da so samo Mladočehi v mestnem zboru pripravili večino, da se je odločno postavila na noge; zatorej naj le volijo samo Mladočehi.

Ogerska deželna bramba. Zahteva po samostojni ogerski vojski se posebno letos zopet z

vso odločnostjo izraža v ogerski zbornici poslancev. Napadi na skupno vojsko se vedno množé, od jedne strani bolj prikrito, od druge pa bolj očitno. Ministra deželne brambe napadajo, da je pod njegovim vodstvom deželna bramba izgubila samostojnost. Zahtevajo, da se deželna bramba popolni s tehničnimi četami in topništvo, da bo mogla v vojni samostojno delovati. Vlada bi pa rada deželno brambo naredila za sestavni del skupne vojske. Tudi se po mnenju ogerskih poslancev v deželni brambi preveč goji nemški duh, preveč prezira pa madjarski. Častniki skupne vojske predstavljajo se v deželno brambo, kar ovira deželno-brambovske častnike v avanzovanju in zanaša tuj duh v deželno brambo. Skoro iz vseh govorov doni želja, da se Ogerska tudi v vojaškem oziru popolnoma loči od Avstrije.

Honvedski spomenik odkrijejo v Budimpešti dné 21. maja, to je, ob obletnici dné, ko so honvedi vzeli Budim. Nekateri so bili proti temu, ali večina honvedskega zbora je pa bila za ta dan. K odkritju povabijo se ministri, obe zbornici, zastopniki skupne vojske in občinski zastopi. Nekdo je predlagal, da bi se ovenčali tudi grobovi avstrijskih vojakov v Budimu, ko se že povabijo zastopniki skupne vojske, ali ostal je s svojim predlogom v manjšini. Slišale so se pa zahteve, da se naj ta dan tudi podere Hentzyjev spomenik, kar se je sicer od več stranij odobraval, sklenilo se pa vendar ni. Zborovanja se je udeležilo 125 odposlancev 53 honvedskih društev. To zborovanje je jasno pokazalo, kako sovražen duh vlada proti Avstriji na Ogerskem. Čuditi se ni, če se vladar izogiblje Budimpešte. To je pa vse le posledica tega, ker se je povsod preveč oziralo na Madjare, premalo pa podpirale nemadjarske narodnosti.

Razmere v Srbiji. Radikalna stranka naglašá v svojem manifestu, da bode zmatrala vse, kar stori skupščina, katera sedaj prav za prav ni sklepčna, za nepostavno in neveljavno. Radikalna stranka je hotela že pri regentstvu pojasniti krivice, ki se jej godé, ali regenta njenih odposlancev ne vsprejmeta. Toliko je sedaj gotovo, da bodo liberalci se poslužili vseh mogočih, bodi še tako nepostavnih sredstev, da se obdržé na krmilu. Regenta jih pa bodeta podpirala, ker se bojita, da ju odstavijo radikali, ako pridejo na krmilo. Vsaj je ves prevrat le delo Bističevó. Radikali so namreč mislili Bističa in Belimarkovića na neki zvižčen način odriniti, ali ta dva sta to izvedela in poklicala liberalce na krmilo. Zato pa ni pričakovati, da bi sedaj regenta se kaj zmenila za želje radikalne stranke, temveč bodeta z vsem vplivom podpirala liberalno vlado. Le predobro vesta, da ju radikali odrinejo, ako dobe oblast v roke.

Vzgoja vladarjev. Pod tem naslovom je bil Maksimilijan Harden priobčil v berlinskem listu „Zukunft“ članek, v katerem navaja, kaka nesreča je za narod, ako se vlada napak vzgaja. V tem spisu se govori o usmrtenju Ludovika XVI. in delajo primere mej 1792. in 1892. letom. Govori se tudi nekaj o sedanjem nemškem cesarju, pa le z veliko spoštljivostjo. Državno pravdnštvo je videlo v tem spisu razžaljenje cesarja. Pisatelj je odločno oporekal, da bi bil hotel cesarja žaliti. Sodišče v Berlinu, ki je imelo razsojati o tej stvari, je pa pisatelja oprostilo, ker ni v članku našlo nič razžaljivega, temveč mnogo resničnega. Resnico povedati v spodobni obliki je po mnenju sodnikov celo koristno.

Novo francosko ministerstvo. Zmernim republikancem novo francosko ministerstvo ni nič po volji. Jezi jih pa, da ne najdejo na novih ministrih kacega posebnega madeža, zato pa jim očitajo nesposobnost. Jeden list celó pravi, da najkrepnejši ljudje navadno neso najboljši ministri. Bolje je, če imajo manj kreposti, pa več sposobnosti. Seveda ljudem, kateri so zamotani v panamske škandale, ne ugajajo možje, katerim se podobne sleparije očitati ne morejo. Seveda katoliki s političnega stališča ne morejo biti za novo ministerstvo, ker radikalna stranka, iz katere so vzeti ministri, cerkvi ni prijazna. Oportunistično ministerstvo bi pa v tem oziru ne bilo nič boljši. Nameni smeraiih republikancev in radikalcev v verskem oziru so popolnoma jednaki, samo drugi jih skušajo bolj naravnost, prvi pa po ovinkih doseči.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. aprila.

(Iz Rima) se nam poroča: V petek, dne 7. aprila, se je pripeljalo 230 ogerskih romarjev, ka-

tere so včeraj v avdijenci sprejeli sv. oče, ter vsacega posebej nagovorili s kratkimi vprašanji. Tolmačil je preč. g. škof Dessoffy iz Csanáda, kateri je tudi v imenu romarjev nagovoril sv. očeta. Vsakdo je mogel sv. očetu poljubiti roko, s čimur so bili romarji gotovo bogato poplačani za trud dolge vožnje. — Minule dni so se pripeljali v Rim mej drugimi brikseuski knez in škof dr. Aichner, linški škof dr. Dopelbauer, in opat iz Lambacha, Baumgartn; vsi trije bivajo v Animi. Prihodajo sredo se pripeljejo knezoškof mariborski dr. Napotnik. — Kakor že znano, pripeljata se dne 20. t. m. ob 1. uri nemški cesar in cesarica k srebrni poroki italijanskega kralja Humberta in kraljice Marjete. Na kolodvoru bode slovesen sprejem, 101 strel iz topov bode zagrmel v pozdrav. Zvečer sijajen obed. Dne 21. aprila bode ogled armade na vežbališču za Angelsko trdnjavo; dne 22. na dan petindvajsetletnice slovesen vsprejem raznih deputacij; dne 23. koncert kr. akademije, ogled Palatina, godba na Kvirinalu, razsvetljava botaniškega vrta poleg Koloseja; dne 24. aprila opoldne obiše nemški cesar sv. očeta v Vatikanu: zvečer slavnostna predstava v gledišču Argentina.

(Valvasorjeva zbirka bakrorezov.) Za popravo zagrebške prvostolne cerkve dohaja premalo dohodkov, da bi se mogla dogotoviti v kratkem času. Posebno mnogo se bode moralo potrošiti na oba zvonika, predno bosta dozidana. Da se dobi precejšnja vsota za popravek cerkve, predložil je nekdo, da naj se proda krasna zbirka bakrorezov, katero je bil kupil zagrebški škof Domitrovič vkup s knjižnico od glasovitega kranjskega zgodovinarja Vajkarda Valvasorja. Ta zbirka se nahaja zdaj v knjižnici stolne cerkve zagrebške ter je malo komu poznata. Valvasor je zbral najlepše bakroreze svojega časa po raznih krajih Evrope, ter je ta zbirka gotovo najpopolnejša iz onega časa. Ceni se na 40—50 tisoč gold. Ali po našem mnenju bila bi velika škoda, ko bi se ta zbirka raztepla posebno sedaj, ko se urejuje knjižnica prvostolne cerkve ter bode kmalu odprta za porabo. Potem jo bode mogel ogledati vsak, kogar zanima ta zbirka; a ker se v Zagrebu v novjšem času vedno bolj budi veselje do umetnosti, mogla bi biti ta zbirka še prav koristna. Denar za popravek cerkve se bode pa že dobil, samo vprašanje o bodočem nadškofu naj se povoljno za Hrvatsko reši. Od imenovanja novega nadškofa je odvisna tudi poprava cerkve.

(Iz Trnja na Notranjskem.) Pivka je že izginila in nam zopet nič družega ne ostaja kot vodo iska i po različnih dosti oddaljenih jamah ali pa pol ure daleč pri studencu. To smo reveži. Kadar sneg skopni ali več doji zaporedoma dežuje, imamo toliko vode, da nam škodo in to znatno škodo dela, posebno ob času košnje. Ako pa začne dva, tri dni burja pihati — izgine voda in nam pusti cele kupe smetij na travnikih. Studencev nimamo nobenih, samo nekaj kapnic, katere še lastnikom samim ne zadostujejo, posebno ako imajo več živine. Kličemo in prosimo pri deželni vladi, da bi nam, ker sami ne moremo, sezidali toliko potrebni vodnjak, pa naš glas je glas vpijočega v puščavi. Pred dvema letoma so nam sicer poslali zemljemerca, ki je tudi za potrebnega naredil načrt in vse potrebno v tej zadevi vkrenil in tudi obljubil deželno in državno podporo izposlovati, pa kaj, vsa ta stvar je zopet zaspala in mi nadalje trpimo! Za davke plačevati smo dobri, da bi se pa tudi za nas kaj storilo, tega pa ne stori naš deželni zbor! Za zgradbo za nas več kot nepotrebnega deželnega gledališča se vrže brez skrbi toliko in toliko tisočakov — in to tudi iz naših žepov, najsilnejša potreba kmetov-davkoplačevalcev se pa prezira! Nadejamo se, da se naša poslanca v prihodnjem zasedanju deželnega zbora oglasita tudi za nas, svoje volilce. — Dne 8. t. m. zbrali so se zopet cele naše županije zastopniki k posvetovanju, da bi zelo potrebno gasilno društvo ustanovili. To je vse zelo koristno — pa kaj nam bode gasilno društvo pomagalo, ko pri požaru vode ne bode? — V korist zgradbe nove cerkve odpovedali smo se za letos ustanovi po rajncem g. Kalistru. Bilo je sicer treba od hiše do hiše hoditi in prositi, ker vsaka številka posebej dobiva na leto iz te ustanove nekaj čez 4 gld., pa odstopili smo jo z veseljem (červavno nam bode letos za davke huda pela) da bi le kmalu zgradili tako zaželeno novo cerkev. Bog nam nakloni še veliko prijateljev in dobrotnikov!

(Shod v Žabnicah.) S Koroškega se nam piše: „Kat. pol. in gosp. društvo za Slovence na Kor.“

je prisedilo na velikonočni ponedeljek dne 3. t. m. javen shod v Žabnicah, v Kanalski dolini, ki se ja obnesel prav povoljno, kajti zbrali so se veljavni posestniki iz Žabnic pa tudi iz drugih krajev. Predsedoval je shodu društveni predsednik, preč. g. Gr. Einspieler, kot komisar je bil navzoč dr. Klebl iz Beljaka. G. Fr. Stupar, pristav kmet. družbe v Ljubljani, govoril je o planinarstvu, vč. g. Gr. Einspieler o političnih razmerah, čg. Fr. Treiber o namenu in delovanju kat. pol. in gosp. društva za Slovence na Kor., g. urednik F. Haderlap o šolah, s posebnim ozirom na žabniške razmere. O šoli so spregovorili i g. žabniški župan L. Frubstuk in več drugih mož. Po zborovanju se je razvila živahna prosta zabava.

(Železnica v Ziljsko dolino) se prične letos zidati. Ko se je po dolini razširila novica, da je državni zbor privolil v grajenje nove železnice, zavladdalo je po dolini veliko veselje, in v mnogih krajih so veseli dogodek praznovali s streljanjem, itd. Politični obhod in odkupne obravnave se vrše od dne 17. do 27. aprila.

(V Šmarjah.) dekanije Komenske na Goriškem, umrl je 8. t. m. č. g. Ivan Fabijan, vikar v pokoju. Star je bil že 86 let, a bil je do zadnjega časa čil in krepak na duhu in telesu. Po dve uri hoda na dan bilo mu je do zadnjega igrača. Služboval je zadnjič v Branici, za tem nekaj let na Erzelju pri Gočah kot namestnik, od koder se je preselil v Šmarje, kjer je sedaj zaspal v Gospodu. Pokopal ga je veleč. g. dekan komenski z obilno asistenco dne 10. t. m. na pokopališču v Štanjelu, v njegovem rojstnem kraju. R. I. P.

(Ravnateljstvo „Vzajemnega podpornega društva“) naznanja, da bode jutri ob 8. uri v stolni cerkvi sv. maša za rajnega člana ravnateljstva gosp. Andreja Pavločiča, h kateri se uljudno povabijo člani ravnateljstva in nadzorništva ter drugi prijatelji blagega pokojnika.

(Ogenj) je bil v komenski fari na Klancu dne 10. t. m. Začelo je goreti okoli 9. ure dopoldne v sredi vasi pri Mencavu h. št. 40, in je pogorela hiša in hlev, pri sosedu Drešarju h. št. 39 pa pōdi z vsem kmetiskim orodjem, vozovi in krmo in tudi kozolec. Zlasti poslednji ima veliko škode. Zavarovana sta bila oba. Kako je ogenj nastal, se gotovo ne vé, pred ko ne iz malomarnosti. Mislim, da Vam bo s tem poročilom ustrezno kot vredniku, zato Vam naznanim, da Vam saj kaj povrnem za Vaše meni skazane ugodnosti. Pristaviti moram še to-le: Sreča pri tem požaru je bila, da smo pretečeni teden po prizadevanju g. župana iz Kaplje vasi dobili novo gasilnico, in z njeno pomočjo je bilo zavarovano, da se ogenj dalje ni širil, skoravno je precej močen veter pihal.

(Umrl) je dne 10. t. m. v Trzinu občespoštovan posestnik gosp. Franc Narobe po kratki bolezni. Rajnik je bil znan kot vrli poštenjak. Naj v miru počiva!

(Gosp. kanonik Klun proti vredniku „Pavlihe“.) Došla nam je včeraj v roke razsodba najvišjega kasacijskega dvora z dne 10. marca 1893, št. 627, v kateri je v nagibih izrecno razloženo, da je Hrabroslav Debevec kot vrednik „Pavlihe“ obsojen ravno zaradi razžaljenja časti, storjenega po zanemarjenju dolžne paznosti, a ne morda zaradi kakega drugega dejanja, kakor se je to zdelo nekaterim „praktičnim“ juristom*). Nagibi so sledeči: V svoji ničnostni pritožbi poprijema se Hrabroslav Debevec ničnostnega uzroka po št. 10 lit. e § 344 k. pr. r., ker sta se porotnikom stavili eventualni vprašanji II. in IV. brez predloge opravičenega obtožitelja, ker je bil obtoženec krivim spoznan oficijalnega delikta, ne da bi bil po § 2. pristojni javni tožitelj stavil predlog preganjanja. Pri tem si pritožitelj misli v pravem oziru, da je prestopok zanemarjenja dolžne paznosti delikt, kateri je po čl. III. št. 1 in 5 zak. 15. oktobra 1868, št. 142 o. drž. zak. zasledovati le uradnim potom, a ne vsled zasebne obtožbe. Ta misel je pa neutemeljena. Da je bil zasebni obtožitelj (Karol Klun) zakonito opravičen, tožiti obtoženca kot odgovornega vrednika perijodičnega lista „Pavlihe“ zaradi pregreška razžaljenja časti gledé članka „Zamotano vprašanje“ v št. 13 z dne 15. julija 1893, — to je neoporočno. Prestopek po § 1, čl. III. zak. 15. oktobra 1868, št. 142 o

*) Imena „praktičnih“ službujočih juristov v Ljubljani in na deželi, kateri so prav strastno zagovarjali nasprotno stališče s prav posebno interesantnimi opaskami gledé nekaterih meredajnih oseb, so na razpolaganje v našem vredništvu.

drž. zak., pa ni samostalen delikt, marveč je osnovan le tedaj, kadar je po vsebini tiskovine objektivni dejanski položaj hudodelstva ali pregreška vtemeljen in kadar se ne more prištevatı obtožencu to hudodelstvo ali ta pregrešek. Ker je torej v tej obtožbi zaradi pregreška zoper varnost časti obsežen tudi preganjalni predlog zaradi omenjenega prestopka, bila je sodnemu dvoru zakonita dolžnost, staviti eventualni dve vprašanji, na kateri so odgovorili porotniki z „da“. Tudi je misel napačna, da bi bil omenjeni prestopok oficijelni delikt, katerega preganjati bi šlo samo javnemu obtožitelju, kajti po svoji bistvenosti je ta prestopok ravno isto kaznjivo dejanje, storjeno po zanemarjenju, katero je storjeno po vsebini tiskanega spisa. Zanemarjenje paznosti preganjati gre torej ali državnemu pravdniku, ali zasebnemu obtožitelju, kakor je ravno po svoji vsebini dejanje pridržano ali javni ali pa zasebni obtožbi. Pritožba ničnosti se je morala torej zavreči kot neutemeljena in je vsled tega tudi pritožba zoper razsodbo o troških zavržena, katera bi mogla imeti vseh le tedaj, ako bi imela pritožba ničnosti kaj vspeha; dostaviti je tudi, da ne spada v razsojevanje, ali bi bili izločiti troški v smislu § 389. al. 2 k. p. z. Po § 390 k. p. z. moral se je obsoditi pritožitelj ničnosti tudi v povrnitev troškov ničnostnega postopanja.

(Novačenje v postnem času.) Z Goriškega se nam piše: Nabira vojakov ali kakor govore tudi Hrvatje „novačenje“, donša vsako leto mnogo skrbi in žalosti v mnogotere družine, zlasti v one, ki potrebujejo delavnih močij. Naš Bogu in cesarju zvesti narod je že od nekaj rad ustrezal tej državni potrebščini; najboljši dokaz tej trditvi so mnogokatera junaška dejanja slovenskih vojakov, kateri so se v vseh vojnah na mnogoteri način odlikovali proti državnim sovragom. Tega pa ne moremo trditi v vseh naših sodeželahih v občeh*) v isti meri in veličini, hočem reči o Italijanih, — Furlani so že boljši Avstrijci, akoravno že tudi med nje zanaša „Lega nazionale“ nevarne težnje! In vendar-le gledj skoraj vse oblasti tem našim državi sovražnim prekucuhom na roke, česar mi vedno zvesti Slovenci nikakor ne moremo pojmiti, zakaj in odkod ta samosebe spodkopujoča slepota, kakoršni se težko enaka nahaja kje drugod?! Priča temu je javno popevanje onih držav, sv. očetu in Slovincem sovražnih pesnij od strani letošnjih Lahov-novakov v Gorici, navzlic e. kr. okrajnemu glavarstvu in voditeljstvu državnega redarstva, katerih molčanje in nemarnost je celo izvala v državnem zboru opravičeno interpelacijo na ministra notraujih zadev. Ali vkljub temu bode menda vse ostalo brez kazni, kakor že mnogokrat dosihmal. A Slovincem je pa bilo zabranjeno peti domoljubne slovenske pesmi. To se pač pravi dajati potuho Italijanom ter dušiti domoljubni duh v Slovincih! Tudi so pred časom jemali določeno število vojakov v vsakem glavarstvu po razmeri števila prebivalcev; ali od nekaj let sem jemljejo vse sposobne mladeniče kar vprek, kolikor jih dobé. To pa je ob enem ne le za mnoge družine, ampak tudi za cele občine občutljiva rana, katerim čedalje bolj nedostaje delavnih močij za obdelovanje zemlje; tudi so takšni k vojakom vzeti mladeniči od vojakov nazaj prišedši neradi zopet kmečkoga dela poprijemajo, da ne govorim o drugih slabih nasledkih. Memogredé rečeno, je želeti, da bi država bolj cenila verski čut našega naroda, in da bi brez sile in potrebe ne vpeljavala v tihem postnem času novačenja, ki toliko krika in vika provzročuje. Torej po tem uvodu k stvari! Ni se namreč še kdaj slišalo, da bi se kateri mladenič pri stavljenju pod mero kdaj branil sleči svojo obleko, kakor se je to dogodilo letos pri vojaškem naboru v A. dne 16. marca. Neki prvokrat k novačenju poklicani sicer pametni mladenič iz G., sin velikoposestnika J. P., se je odločno branil sleči sam svojo obleko, menda iz neke prirojene sramežljivosti; nič ni pomagala ne prošnja, ne žuganje, tako da so ga ukazali slednjič vkleniti in peljati v zapor. Zapor ga je pa kmalu omečil. Drugi dogodek pa znači primorske irredentovec. — Kmalu potem je bil vojaški nabor v Sežani. K temu dojde tudi neki sežanski mladenič v 3. starostni dobi, ki pa ima neki obrt v Trstu. Komisija ga spozna že za nesposobnega, ko se pa oblači, zagleda na desni roki za nesposobnega spoznanega mladeniča „grbita-

*) Znano je namreč sploh, da mnogo bolj imovitih mladeničev Tržičanov in isterskih Italianissimov pobegne vsako leto pred novačenjem v deželo polente in centezimot! Pis.

lijanskega kraljestva" neizbrisljivo tetoviran v kožo ob lehtu, kar je pa prej pri stavi varno skrival. Tu reče major komisije: „Aha, tega spoznam pa jaz za sposobnega na mojo lastno odgovornost.“ In to je mladenič, sin slovenskih starišev, odpadnik. Tužna mu majka! Tako daleč zapelje neoviranje ali božanje kužne primorske „Irredente"! Saj tudi zloglasni vojaški begun in državni zločinec Oberdank ni bil Italijan po rodu, marveč koroški Nemeec. Kedar bode primorski Slovenec in Hrvat z vsem enakopraven s svojim v manjšini se nabajajočim italijanskim sosedom, tedaj bo ob enem zadan še-le smrtni udarec primorski irredenti. Slovenec in Hrvat potrebujeta res odrešenja, pa le od laške mōre, ki ga tlačí povsod in zastavlja v ustavnih pravicah, k laškemu čevlju pa neče za nikako ceno biti prišit ter služiti za obšiv nenasitljivega čez svoje politične državne meje škilečega moloha!

Liga + 51.

(Na zagrebškem vsučilišču) se je začel letni semester 7. aprila ter bode trajal do 31. julija. V zimskem semestru t. l. je bilo na vsučilišču 410 slušateljev, in sicer 286 rednih, 84 izvenrednih in 40 farmaceutov. Na bogoslovni fakulteti je bilo vpisanih 94, na juridični 217, na filozofični 59 ter 40 farmaceutov. Po domovju je bilo slušateljev: iz Hrvatske 319, Slavonije 50, Dalmacije 10, Ogerske 15, Istre 3, Stajerske 4, Bosne in Hercegovine 2, Srbije 4, Bolgarske 2 in Crngore 1.

Društva.

(Slovensko planinsko društvo) vabi najljubše vse svoje častite člane in prijatelje na prvi društveni večer, ki bode to sredo, dne 12. aprila, v vrtni dvorani „pri Maliču“. Na vsopredju je: Predavanje gosp. prof. Borštnerja o „Kamniških planinah“ z demonstracijami, petje in igranje na citre. Začetek ob 8. uri zvečer. Gostje dobro došli! ODBOR.

(Hrenoviška kmetijska podružnica) je imela dne 9. aprila v Hrašah „pri Kraigherju“ svoj letni občni zbor. V kratkem času svojega obznanja je podružnica vrlo napredovala. S pomočjo nekaterih večjih darov napravila si je dokaj veliko drevesnico, kupila je med letom bika belanske pasme, ter tako storila prvi korak, da se med naše ljudstvo zanese večje veselje do živinoreje. Pač bi bilo potrebno, da bi se še več storilo, ko bi ne manjkalo sredstev. Udov je sedaj 68. K zborovanju je došel tudi g. tajnik glavne družbe. Med drugim se je sprožila ua zboru tudi mišl, da se skuša ustanoviti zadruha, ki naj bi šla kmetom na roke, da zopet pridejo gospodarji do živine in se polagoma prepriči čezmerno prodajanje sena v Trst. Sevēda je to stvar jako težko rešiti.

(Odbor „kat.-pol. in gosp. društva za Slovence na Kor.“), ki je bil pri občnem zboru dne 5. t. m. „per acclamationem“ na novo potrjen, se je v prvi svoji seji dne 6. t. m. takole konstituiral: Predsednik pred. g. Gr. Einsoieler, župnik in dež. posl. Podkloštrum; podpredsednik bl. g. Vek. Legat, poslovodja Mohorjeve tiskarne v Celovcu; blagajnik: č. g. Fr. Treiber, mestni kaplan v Celovcu; tajnik: č. g. Ant. Zak, stolni kaplan v Celovcu. Odborniki: Fr. Grafenauer, orgeljski stavbar na Brdu pri Zeli; Jožef Kraut, posestnik na Bistrici pri Pliberku; Mat. Prosekar, župan kotmaroveški; Mart. Štuh, posestnik v St. Janžu v Rožni dolini; Janez Wieser, predmestni župnik v Celovcu. Namestniki: Jur. Drobivnik, posestnik v Medgorjah; Jak. Hedenik, posestnik na Zhpoljah; Fr. Kobentar, župan v St. Jakobu v Rožni dolini.

Telegrami.

Dunaj, 10. aprila. V Kudryncu so trije zboleli za kolero, jeden je umrl.

Brno, 10. aprila. Izvrševalni odbor mladočeške stranke je sklenil, sklicati v ju-

niju shod zaupnikov in veljakov staročeške stranke na Moravskem.

Budimpešta, 11. aprila. Upanje je, da ostane pri življenju tajnik Kohl. Knez-primas Vaczary je obiskal bolnika zjutraj zgodaj.

Kodanj, 10. aprila. Ruski car in carica sta brzojavno čestitala kralju k njegovemu rojstnemu dnevu in napovedala letošnje polletje obisk v Fredensborgu.

Pariz, 10. aprila. Kakor poroča conchinchinski guverner, zaseli so Francozi brez boja otok Khone na reki Mekong.

Lizbona, 11. aprila. Neka oseba je s palico zamahnila proti vozu, na katerem se je vozil kralj. Iz kričanja napadovalčevega se sklepa, da je zmešan. Zaprli so ga.

Batavija, 11. aprila. Nadvojvodi Franc Ferdinand in Leopold Ferdinand pripeljala sta se semkaj na ladiji „Cesarica Elizabeta“.

Bombay, 10. aprila. Bati se je bajè v kratkem boja mej Rusi in Afgani.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	742 8	6-2	zm. vzh.	jasno	0 00	
8. u. pop.	740 8	12 2	m. vzh.	"		
9. u. zveč.	740 6	4-6	sl. vzh.	"		
Srednja temperatura 77°, za 27° pod normalom						

Stanje avstro-ogerske banke

dne 7. aprila 1893.

(Brzojavno poročilo.)

Bankoveev v prometu		
	gld.	468.182.000 (+ 2 803.000)
Kovinski zaklad	"	294.977.000 (+ 23.000)
Listnica	"	173.873.000 (+ 6 212.000)
Lombard	"	21.334.000 (- 72.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld.	29.424.000 (- 2.821.000)
Državnih bankoveev v prometu	gld.	212 676.000 (- 798.000)

Tuji.

9. aprila

Pri **Maliču**: dr. Rieger; Krepelka, sladničar; Schneider, zasebnik; John, Müller, Bürkhardt, Frankl, Schmidt, trgovci; Ehrlich in Radler, potovalec, z Dunaja. — Hönigman, potovalec, iz Kočevja. — Hočevar, potovalec, iz Novega Mesta. — Civran, trgovec; dr. Pollazzo; Müller; Hämerle, finančni uradnik, iz Trsta. — Dempieri, inženir, iz Gradca. — Mühlböck iz Beljaka. — Gandini, okrajni sodnik, iz Idrije. — Ahele iz Kranja. — Stermole iz Gorice.

Pri **Sotcu**: Mohrenstern; Bergl, Jamnitz, trgovca, in Kornhauser z Dunaja. — Resselmayr, ženijski ravnatelj; Frankl, zasebnik, in Valmarin, potovalec, iz Trsta. — Kollisch, trgovec; Dunkel, potovalec, iz Budimpešte. — Spitz, trgovec, iz Pečuha. — Homan iz Radovljice. — Kastelio, posestnik, iz Feldkirchen-a. — Vesel, dekan, iz Trnovca. — Habernik, župnik, iz Pliberka. — Mrak iz Pazna.

Pri zlatem drž. jabolku.

J. Pserhofer,

Zum goldenen Reichsapfel.

Leikarnar,

44 12-8

Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice

zdravilno sredstvo proti zapretju. Od teh kroglic velja: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovanej pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštne prosto pošiljati: 1 zavoj kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Manj nego jeden zavoj se ne more odposlati.) — Prosi se, da se zahtevajo izrečno Pserhoferja kri čistilne kroglice in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljavo 65 kr. — Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd., 1 steklenica 50 kr. — Ameriška maža za protin 1 gld. 20 kr. — Prašek proti potenju nog, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljavo 75 kr. — Balzam za gušo, 1 flakon 40 kr., s frankovano pošiljavo 65 kr. — Zdravilna esenca (Praške kapljice), proti sprjenu žolcu, slabej prebavljivosti itd., 1 steklenica 22 kr. — Angleški čudezni balzam, 1 steklenica 50 kr. — Fijakarski prašek, proti kašlju itd., 1 škatlja 35 kr., s frankovano pošiljavo 60 kr. — Tannochinin-pomada, J. Pserhoferja, najbolje sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatljica 2 gld. — Univerzalni obliž, prof. Stuedel-a, sredstvo primerno ranam, oteklinam itd., 1 lonček 50 kr., s frank. pošiljavo 75 kr. — Univerzalna čistilna sol, A. W. Bullrich-a, domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 zavitek 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznane tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbe.

Pošiljave po pošti zvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa tudi proti povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poština dosti nižja, nego pri pošiljatih s povzetjem.

Dunajska borza.

Dne 11. aprila.

Papirna renta 5%, 16% davka	98	gld.	85	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98	"	70	"
Zlata renta 4%, davka prosta	117	"	30	"
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97	"	—	"
Akoije avstro-ogerske banke, 600 gld.	988	"	—	"
Kreditne akoije, 160 gld.	355	"	40	"
London, 10 funtov stri.	123	"	15	"
Napoleonodor (20 fr.)	9	"	70 1/2	"
Cesarski cekini	5	"	77	"
Nemških mark 100	59	"	80	"

Dne 10. aprila.

Ogerska zlata renta 4%	115	gld.	80	kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95	"	55	"
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148	"	—	"
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	167	"	—	"
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	198	"	—	"
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98	"	80	"
Zastavna pisma 4 1/2%	100	"	—	"
Kreditne srečke, 100 gld.	201	"	50	"
St. Genois srečke, 40 gld.	67	"	—	"

4% srečke dunajske parobrodne družbe	140	gld.	—	kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	20	"	—	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	—	"	—	"
Salmove srečke, 40 gld.	69	"	25	"
Windischgraezove srečke, 20 gld.	74	"	—	"
Ljubljanske srečke	23	"	55	"
Akoije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156	"	50	"
Akoije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2952	—	"	50	"
Akoije južne železnice, 200 gld. sr.	—	"	—	"
Papirnih rubeljev 100	125	"	75	"

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Svētī pismeni in ustni brezplačno. Celotna narečnina s pošto pošiljati vred gld. 2 60.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wallzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego
kolikor mož visokega obrestovanja
pri najpopolnejši varnosti
naloženih glavnih.